

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Dancsegginge voor besondere priuilegien die haer van Godt gegunt zijn,
ende vande gratie die belooft is aen die ghedachtenisse van haer sullen
houden naer haer doot. Dat XX. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

Hoemen
aen H.
Sacramēt
moet gac

gheboegt dit verstandt / dat een pegelijck in diez
voegen ende meyninghe moet gaen tot de beree-
ninge van v alderheylighste Lichaem en Bloet /
dat hy ter liefden van v liefde ende glozie oock
daer op niet en soude passen / al soude hy waert
mogelijc een groote berdoemenisse krijgen in dit
Sacrament / waert dat ten minsten v Goddelij-
ke goedertierentheydt daer door doozluchtigher
soude worden / vooz soo veel dat sy haer inweert-
dicht te versamen met sulcken ontweerdighe als
hy is. Als ick tot dese dingen dese onschuldighen
voozts brocht / dat soo wie dooz opsicht van syn
ontweerdicheyt hem onthout vande Communie
dat hy dat doet om dat hy niet verwaentelijck
oneer soude aendoen sulcken al te weerdighen
Sacrament. Hier op hebbe ic v gebenedijde ant-
woorde ontfanghen met dese woorden / die met
sulcken begeerte van mynen lof gelijc ic gheseyt
hebbe syn meyninghe neemt / die en can vint-
mermeer ontweerdelijck daer toe gaen. Waert
vooz v sy lof ende glozie tot onepudelijcke eelwen
der eelwen. Amen.

Nota.

Danefegginge voor besondere priuilegien die haer
van Godt gegunt zijn, ende vande gratie die be-
loott is aen die ghedachtenisse van haer sullen
houden naer haer doot.

DAT XX. CAPITTEL.

Mijn herte / mijn siele / met alle de substantie
oft wesen van mijn vleesch / ende alle mijn
sinen / en crachten mijns lichaems en Geests /
met de gemeente van alle de schepselen / die moe-
ten v louen ende dancken / aldersoetsten Godt /
beinuder vande salicheyt der menschen / vooz v
inweert.

inweerdichste vermherticheydt/ waer door dat
het niet genoeg en is gelveest aen v goedertieret-
heyt door de vingeren te sien/ dat ick soo dicwils
onbetamelijck bereet zijnde niet en bzeese te gaen
tot die ouerwtmeneste maeltijdt van v alder-
heylighste Lichaem ende Bloet: maer dat v af-
grödelijcke ouerwtgestoztheyt haer gelweerdicht
heeft / my die ben de versmaetste ende onnutste
van v instrumenten te gunne door v giste aldus
beschilbert te worden.

Ten eersten/ghelijck ic door v gratie sekerheyt
gecregen hebbe / dat soo wie wenshende te gaen
tot sulcken hoogh Sacrament / maer hebbende
bzeese van een beuende conscientie oft ghemoet
door ootmoedicheyt vā my/ die de minste is on-
der v dienstmaeghden begeert versterct te wordē:
dat v onwederhouwelijcke goedertierentheyt
hem booz die berootmoedinge oordeelt als weer-
dich tot sulcken grooten Sacramenten die hy
waerachtelijcken sal ontfangen tot sijn ewighe
salicheydt. Daer by voeghende dat waert dat v
rechtveerdicheyt remant niet toe en liet van my
weerdigh gheoordeelt te worden / dat ghy oock
nimmermeer toe en sout laten/dat hy om mynē
raet te nemen soude berootmoedicht worden. O
hooghen heerschapper die inde hooghde woont
ende siet de valleyen. Wat heeft doch v goddelijc
mededooghen versiert/ als ghy saeght dat ick soo
dichwils onweerdich gaende verdiende door de
schale des rechtveerdicheyts de verdoemenisse/
nochtans willende ander weerdich maken door
de dencht des ootmoedicheyts/ als ghy dat son-
der my beter vermoght: nochtans v goedertie-
renheyt als besorght booz mijn armoede / dat
heeft door my willen te wege brenghen/op dat ic
miners alsoo sonde moggen mededeylen vande
verdien-

1.
Raet en
verster-
kinge tot
de Com-
munic.

verdienen der ghenet/die dooz mijn vermaen
souden comen te ontfanghen de vruchten des
salicheyds.

2. Maer nademael mijn ellendicheyt helaes dat
niet alleen van doen en heeft/so heeft v medege-
doogen o mijnen goederhaden Godt niet te vze-
den geweest met een remedie alleē : waerom dat
ghy noch daer bouen my alderontweerdichste
hebt willen versekeren / dat soo wie met een ver-
mozwet herte/ende berootmoedichden Geest bes-
clagende my eenich sijn ghebreec verclaerde / dat
naer dat hy dooz mijn woorden dat gebreec groot-
ter oft cleynder soude hoozen ghy hem oock den
bermhertigen Godt sout schuldiger oft onschul-
diger oordeelen/en dat hy dooz v medewercken-
de gratie van dier uren af soude hebben sulche
verlichtnisse/dat hy nimmermeer soo sorghtlic
en soude connen gepraemt wordē / gelijc hy eerst
geweest was/ende hier mede oock mijn alderal-
lendichste allendicheyt besorghende / op dat die
alle de dagen mijns leuens so onachtsaem ghe-
weest ben/dat ic noyt/ia oock het minste gebreec
gebetert hebbe ten minsten soude medepleu met
de victorie van andere / als ghy mijnen Godt v
geweerdicht mijn het verworpenste instrument
daer toe te nemen/dat ghy dooz de woorden van
mijnen mont andere uwe weerdigher vzienden
toe reyt de gratie der victorie.

3. Ten derden heeft v ouerbloedighe milthendit
uwt gratie de armoede mijnder verdienen
Seker be-
loftnisse
vā de ver-
giffnisse.
rijck gemaect met dese boozsekerheyt / dat so wie
ic soude belouen eenigh welbaet oft vergiffnisse
van eenigh misdaet/dooz betrouwen van v
Goddelijcke goeder tierenheyt / dat v goedertie-
ren liefde dooz haer nam/mijn woort soo vast te
houwen/al oft ghy dat dooz uwen gebenedijden
mont

Verlich-
tenisse vā
de gebre-
ken.

Seker be-
loftnisse
vā de ver-
giffnisse.

mont inder waerheyt ghestwozen hadt ende dat
 het waerachtelyck gheschieden soude / daer by
 voegende / waert indien dat yemant den saligen
 daet langher wtghestelt wert / als hy wel soude
 gewilt hebben / dat die persoone volstandelyck b
 sprekende soude moeten boozhoutwen dat ic hem
 van uwent wegghen de salicheydt beloofst hadde.
 Hier in dus besorgende myn salicheyt naer dat
 vant Evangelium: Met sulcken mate als ghy sult
 vvmeteren, sult ghy gemeten vvorden. Op dat als
 ic niet op en houwe helacs dooz groote sonden te
 sondigen: inmers ghy also sout hebben oorzake
 om mijn sonden saechtelycker te beoordenelen.

Ten vierden om mijnen noot met goet te
 boozcomen soo hebt ghy dat hier oock by ghe
 boeght / my verskerende onder andere / dat soo
 wie met een ootmoedige ende deuote meyninge
 hem beuelen soude in mijn gebeden / dat hy son
 der twyffel soude bercrijgen alle de bzucht die ye
 mant soude mogen geloouen te bercrijgen dooz
 yemants anders gebet. Hier in ooc mijn onacht
 saemhepdt boozcomende / dooz de welke nade
 mael ick geen middelen en hebbe om te betalen
 behoorzlycke ende danckbarige gebeden booz de
 kercke / dooz de welke ic soude mogen winnen /
 ghy my (naer datter geschreuen is / v gebet sal in
 uwen schoot wederom gheschut worden) vande
 bzuchten van v wtbercozen / die dooz my de on
 weerdichste begeeren welvade / dooz mededeylin
 ge eenige portie sout geuen tot veldoeninghe.

Ten vyfden / noch hier mede en hebt ghy niets
 opgehouden mijn salicheyt te verincerdere / mits
 dat ghy my ghegunt hebt dooz een sonderlinghe
 gratie / dat soo wie met een goede wille en rechte
 meyninge ende ootmoedich betrouwen / met my
 soutende handelde vade boozberinge der sielen /
 dat

Vā vveer
 denhou
 dingē by
 Christus.

Volstan
 dich be
 trouweu
 vā gaven
 ende ver
 dienst en
 aen S.
 geertruyt
 ghegont.

Profijt vā
 hem te be
 geuen int
 gebet van
 S. Geer
 truyt.

Vertrou-
dinge en
geeltelijc
ke voor-
deringhe.

dat hy nimmermeer van my en soude gaen son-
der stichtinghe oft geestelijcks vertrouwinghe/ als
doock dat boozsiende/ dat het bequaem was tot
mijn gebeckelijcheyt: want om dat ick dic wils
helaes dooz onnutte woorden wtloepende het
pont gewicht van twelprkentheydt dat my on-
werdige dooz v miltheydt ghelooft ende betrouwt
was/ verstroke lants der aerden/ dat ic ten min-
sten van het ghene een ander wt leyt tot profijt/
doock eenighe vruchten van Sheestelijck profijt
soude vergaderen.

6.
De ver-
dicste
van voor-
sprekers
van dese
macht,

Ten seften/ soo heeft v miltheydt goedertieren-
ste Godt my tot vermeerderinghe dese gifte gegun-
die my in allen boegen noottelijck is / te weten:
my hier van versekerende/ dat soo wie dooz lief-
de booz my de verworpenste van alle schepselen
Godts met een deuoot betrouwen bidt/ oft doock
die tot verbeteringhe mijnder sonden ende ontwe-
tentheden mijns ionckhepts/ ia booshepts ende
snophepts met verbidende woorden ende goede
wercken hem booz v vertoont/ dat hy met desen
loon van v aldermiltste goedertierenheydt soude
bergolden worden: te weten/ dat hy noot wt dese
werelt en soude schepden/ eer dat hy sulcken gra-
tie soude verweruen/ dooz de welke sijn hande-
linge v soo soude behagen/ dat ghy sout moghen
hebben in sijn siele de genoechte van eenige son-
derlinghe ghemeynsaemheyt. Ende dat gerende
dooz v goedertieren haderlijckheydt/ ouermidts
mijn groote nootsakelijckheydt om dat ghy wel
wist hoedanigen ende hoe grooten beternisse dat
ick van doen hadde booz so vele ontallijcke mis-
ne sonden ende onachtsaemheden/ als v bemin-
nende beminhericheyt my in geenderley manie-
ren en wilde laten verloren gaen / en daer tegen
de schoonheyt van v rechtuerdicheyt geens sijn
top

toeliet dat ick met soo veel berfcheyden onacht-
faemheden soude connen faligh worden hebben/
ten minften ic hier mede soude boozfien worden
als dooz het mededeplē van vele een peders win-
ninghe soude waffchen.

Noch by dese dinghen goedertierenste Godt
hebby geboecht / dooz de ontwedderhouwelycheyt
van v miltheyt: dat soo wie naer mijn doot ver-
staende dat v gemeynsaemheyt in weerdelijcher
tot mijn cleynheyt haer hadde geboocht binnen
mijn leuen / ende dat hy daerom ghewilt hadde
dat hy hem in mijn gebeden hoe wel onweerdige
ootmoedelijck bebolen hadde / dat ghy hem
foudt soo in weerdelijck verhooren willen / als
ghy sout connen verhooren yemanden doozt ge-
bedt van een ander. Waert soo nochtans dat
hy om te verbeteren dat versuynt was met een
ootmoedige deuotie v bedanccte / en sonderlinckes
dooz byf weldaden / te weten. **Verdien-**
de waer dooz v lautere ghewillige goedertieren- **sten des**
heyt vander eewicheydt my vercofen heeft / de **dancleg-**
welcke om de waerheyt te segghen onder alle v **ghingks**
begracide weldadē wel de aldergracielwillichste **voor vijf**
is / als v niet onkennelijc en was / maer boozfien **vveldade**
hadt alle het verbolgh van mijn verkeerde han- **haer**
delinge / ende de snophyete ende archepte / ende het **gegunt.**
gebreck mijns ondancckbaerhepts in elcke van **1. Liefde.**
v weldaden / soo dat ghy my oock te recht soudt **2. Aertre-**
mogen weygeren hebben het vertiersel des rede- **kinghs.**
lijchepts oock onder de heydenen. Daer noch
tans v goedertierenheyt berre te bouen gaende
ons quaet / my vercofen heeft bouē andere Chri-
stenen / om inde h. Relgie aen gheschreuen te
worden. Ten tweeden dat ghy my salichlijcken
getrocken hebt. Ende dat bekenne ick dat comt
dooz v natuerlijcke saechtmoedicheyt ende goe-
dertie.

dertierenheyt: als ghy mijn ongetemtheit (daer ick met yfere ketenen te recht behoorde ghebonden te zijn) met sulcken lieffelijcke aenlockinge een tot v ingetrocken hebt/ al oft ghy in my ghebonden hadt als eenen gheselle ws saechtmoedicheyts / ende al oft v bouen alle dinghen ghenoechlyck geweest hadde met my vereenicht te worden.

3. Vereeninghe.

Ten derden dat ghy my met v soo ghemeynsamelijck vereenicht hebt/ ende dat selfste schryue ic toe (gelic ic behoore) de bouenouerbloedicheyt van v ontwederhouwelijcke mildtheyt/ al oft het getal der rechtbeerdighen v niet groot ghenoech en soude gheweest hebben om te behatten den overdracht van v goedertierenheyt: hebt ghy v gheueerdicht te roepen my de minste in verdiensten/ niet om dat ghy my als bequaemster/ lichter soudt salich maken/ maer om dat in rene mindere in bequaemheyt claerder soude lichten het mirakel van v melueerdicheyt.

4. Vvelustige in vvoonin ghe.

Ten vierden/ om dat ghy v gewueerdicht hebt soetelyc in te woonen/ ende wellusticheyt te hebben in mijn siele/ ende dat selfste schryue ic v toe (mach ic soo spreken) den ouerdracht uwer liden/ dooz de welcke ghy v oock gewueerdicht hebt met woorden te betuygen/ dat ghy wellusticheyt hebt/ als v almogende wijsheyt met sulcken verwonderlijcke melueerdicheyt can verfaemt worden met die v geheel ongelyc is/ en ondanchaer.

5. Een geluckigh volmakinghe.

Ten vijfden dat ghy v gewueerdicht my te volmaken/ welke wel daet ick hope oormoedelijck ende vastelijck te ontfanghen na de ghetroouue beloften van v waerheyt vande soetste goedertierenheyt van v goederhandichste liefde / ende ouersulcks aenbeerde ick die verskerste liefde verfaemt met dancksegginghe/ ende dat o mijn opperste

opperfte / ia eenich waerachtich eewich goetd /
 niet dooz mijn verdienften / maer dooz uwe goe-
 dertieren barmherticheyt. Elke befondere van
 defe alffe soo wonderlijck zijn / onermidts b mee-
 weerdicheydt / ende als gansch niet betainende
 mijn cleyneheyt: fo dat in geenderley maniere die
 danckfeggingen die ic gebaen hebbe genoechfaem
 zijn: hebt ghy hier in mijn armoede oock willen
 helpen / uits dien dat ghy andere bertweert hebt /
 met goederhande belofteniffe tot danckfegginge /
 dooz wiens verdienfte mijn gebreec soude mogers
 verbult worden: waer dooz b zy lof / alst betaet /
 ende danckfegginge van weghen die inden hemel
 zijn / op der aerden / ende onder d'aerde.

Danckfegginghe voor de bevestinghe vande
 voorschreuen Priuilegien.

DAT XXI. CAPITEL.

BOuen alle defe dingen so heeft de ontveerdeer-
 lijcke deught van b liefde / o mijnē Godt: hier
 noch by geboeght dat ghy de boorzepde weldade
 op dese manieren op het metweerdichste hebt
 willen bevestigen / te weten: Als ic op eenen seke-
 ren tydt die ouerlepde by my seluen en dooz ber-
 lyckinge van b goedertierenheyt met mijn on-
 godtbruchticheyt (die ick berheuge darfe oneyn-
 delijck het mijn te bouen gaet) gecomen was tot
 sulcken berwaentheydt dat ick beclaeghden dat
 ghijfe my niet naer de gewoonte van die beloften
 doen hant aen hant versekert hadt. D alderge-
 boeghlycste soeticheyt heeft my terstont beloofs
 dat ghy terstont seer minnelijck op mijn booz-
 wendige sout holdoen / seggende en wilt niet cla-
 ghen / comt ende outfangt de bevestinghe van
 ik mijn